

Zdravko Haderlap se že najavlja z novo premiero: 27. februarja bo v Šentprimozu, v kulturnem domu »Danica«, na oder djal dramo Franza Xaverja Kroetza »Odstrel«.

Kučan: prostor v skupni evropski prihodnosti

KAKOR vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja, je tudi letos predsednik Republike Slovenije Milan Kučan povabil predstavnike slovenskih manjšin na sprejem, preden je bila v Cankarjevem domu velika osrednja proslava za ta praznik.

V posebni zdravici je Kučan poudaril, da je kultura bistvena določilnica slovenske nacionalne identitete. »Prihodnost slovenstva je naša skupna odgovornost, ni ne enih ne drugih, kakor nas žal delijo že stare delitve, ki so za današnji čas popolnoma nerazumne in absurdne.« Slovenski praznik da je naše skupno dejanje in trenutek soočanja z našo najbolj prvinsko odgovornostjo za obstoj in prihodnost.

V odnosu večinskega naroda in države do manjšin vidi

Kučan poglobitni vzrok za skrb in nezadovoljstvo. Skorajda sleherna država Evrope ima svoje manjšine, pozitiven odnos pa ne pomeni zgolj strpnosti, pač pa skrb zanje. Različna politična gledanja znotraj manjšin pa da so spoštovanja vredna posebnost, kajti enoumje ostaja enoumje, ne glede na politično obarvanost.

Glede skupnega nastopanja v dialogu z državo, v kateri manjšine živijo, in v notranjem dialogu o prihodnosti pa si Kučan želi, da bi manjšine našle tisto, kar je skupno in temeljno za slovenstvo.

Slovenija da je nekaj let živel v prepričanju, da naj bi bile politične opcije v manjšinah nekaj podaljšek sorodnih strank v Sloveniji. Davek takšne ideologizacije pa da plaču-

jejo rojaki za mejo, ne nazadnje pa tudi Slovenija. Resolucija, ki jo je lani sprejel državni zbor, naj bi ta odnos začela spreminjati, da pa je žal še daleč od uresničitve. Z ozirom na globalizacijo Evrope pa je Kučan opozoril, da to ne pomeni le gospodarskega, tehnološkega in političnega skupnega prostora, pač pa tudi kulturnega.

Pogovore s predstavniki manjšin je Kučan ocenil kot priložnost za skupni razmislek o razmerah, v katerih živijo manjšine in v katerih se ohranja slovenska identiteta. »Položaj manjšin je v neposredni zvezi z uspešnostjo slovenske države, da s sosedi vzpostavlja čimboljše odnose in da v temelje teh odnosov vgradi tudi čim višje evropske standarde manjšinske zaščite in zaščite manjšinskih pravic.« S. W.

Sprememba odloka za uslužbence v trgovini

Z 8. februarjem so na Koroškem ukinili odlok, po katerem so nameščenci v trgovinah bili eventualno obvezani, da delajo vsako soboto, to pa po odloku deželnega glavarja iz leta 1995. Po vseh drugih deželah Avstrije je namreč že doslej veljalo: kdor dela v soboto do 13. ure, je naslednjo soboto ves dan prost.

Delavska zbornica je v tej zadevi ostro protestirala in njen predsednik Josef Quantschnig je zdaj zadovoljen: odlok je namreč zadeval 18.000 koroških nameščencev v trgovinah. Za izboljšanje njihovega položaja so se dosledno zavze-

mali tudi sindikati. Pravniki so sicer mnenja, da odstranitev odloka še ne pomeni, da se bo delodajalec tudi ravnal po novih predpisih, ker da stari še vedno veljajo v kolektivni pogodbi. Quantschnig pa ne verjame, da bi kolektivna pogodba lahko ohranila protizakonit odlok pri življenju. »Odlok za obmejno področje / Grenzgebietverordnung« je namreč določal drugačen delovni čas zaradi konkurence trgovcev čez mejo, za Koroško torej v Italiji in v Sloveniji. Te neposredne konkurence menda ni, pravijo na Koroškem. Lepo!

Popravni izpit za Drnovška

Pretekli četrtek je bil za mandatarja slovenske vlade izrazito črn dan. Potem, ko je v državnem zboru predstavil predlog za novo slovensko vlado, se je nanj vsulo osemurno obtoževanje, v katerem so bili najbolj glasni Janševi socialdemokrati. Drnovšku so predlagali, naj kot mandatar odstopi, postavljali pod vprašaj legitimnost take vlade, ki naj bi se porodila iz korupcije (najbolj omenjan je bil prestopnik iz krščanske demokracije Ciril Pucko) in se izjavljali, da take vlade, levosredinske pač, ne bodo podprli. Za nameček sta bila še dva zelo neprijetna dogodka. Pred poslopjem parlamenta so se zbrali protestniki iz t. i. civilne družbe, katere so podprli vsi liderji »pomladnih« opozicijskih strank, Janez Janša, Marjan Podobnik in Lojze Peterle. Izražali so nekoliko neupravičen gnev nad predrznostjo Janeza Drnovška, ki da predlaga vlado, ki v javnosti nima podpore, čeprav je prav anketa javnega mnenja pokazala nasprotno.

Drug pripetljaj je bilo sporočilo, da je v dvorani državnega zbora podtaknjena bomba, zaradi česar so za celo uro prekinili zasedanje. S pravo bombo ni bilo nič, pač pa so opozicijski govorniki strahovito bombardirali Drnovška. Ko pa so vendare opravili glasovanje, je bil rezultat 45 proti 45. Zaresna bomba je bil eden od poslancev Drnovškove koalicije, ki je umaknil svoj glas. Kdo, se verjetno ne bo zvedelo nikoli, prav zato pa so sumi toliko bolj razpršeni.

Kaj zdaj? Po poslovniku ima mandatar na voljo 10 dni za nov predlog. Ponovno torej potekajo pogajanja za sestavo t. i. vlade narodne enotnosti, vendar zaenkrat brez kakih pozitivnih perspektiv. Kolikor v prihodnjih treh dneh ne bo prišlo do sporazuma, bo Drnovšek ponovno predlagal enak ali pa le deloma spremenjen sestav vlade in poker v parlamentu se bo nadaljeval morda tudi do predčasnih volitev.

J. R.

Milka Hartman, koroška pesnica Libuškega puela, je v krogu sorodnikov pravnovala svoj 95. rojstni dan. Med številnimi voščilci sta bila tudi podpredsednica in tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Helena Verdel in dr. Janko Malle. Milka je pričakala obiskovalce rahlo vznemirjena in potožila, da je »Bog tam zgoraj očitno še ne potrebuje«, a kljub visoki starosti in oslabilnemu sluhu in vidu je komentirala fotografiranje in filmanje »... a ne bo še konec?« Milka je v ljubečih in skrbnih rokah svoje nečakinje Marice v Libučah, ki je podredila svoje življenje negi tete. Tudi iz uredništva čestitamo veliki pesnici in ji želimo še čimveč lepih let v krogu najdražjih!

NAPAD na uredništvo našega časopisa, povezan s krajo in požarom, je razjasnjen. Ni šlo za politično dejanje, česar smo se najbolj bali in kar bi pomenilo zastрупitev odnosov med manjšino in večino, pač pa za zavrženo dejanje serijskega vlomilca, ki je bil povrh še uslužbenec oz. vzgojitelj v Mladinskem domu Slovenskega šolskega društva.

Napad na naše poslopje je zelo vznemiril celotno narodno skupnost, saj si ga tedaj nihče ni znal razložiti. Ker je malo pred tem prišlo na uredništvo grozilno pismo, smo ga seveda povezova-

Vlom in požar na SV pojasnjen

li tudi z napadom, a varnostna služba celovške policije je bila od vsega začetka skeptična. Izkazalo se je, da je imela prav.

Poleg vloma v naše poslopje je bivši vzgojitelj priznal doslej še blizu 60 (!) vlovov v podjetja, šole, bencinske črpalke, med drugim tudi dvakraten vlom v slovensko gimnazijo in v kavarno »Garage« poleg gimnazije, ali, kakor jo imenujejo po domače, »Affenkitzler«. Menda je v eni noči vlomil tudi do šestkrat. Pri vseh vlovih pa je nastala

ogromna materialna škoda zaradi razdejanja, ki ga je vlomilec zapustil in ki znaša veliko več, kakor je vrednost odnešenega. Na svoje nočne »izlete« je hodil večini med nočnim dežurstvom v Mladinskem domu. Nihče ni vedel česar koli o njegovem dvojnem življenju, zato je bilo odkritje storilca pravi šok za vse, ki so ga poznali, posebno pa še za njegove gojence, ki so se z njim dobro razumeli.

Motiv doslej nekaznovanega 40-letnika naj bi bili dolгови, ki

so nastali zaradi obiskov v igralnicah. Po izjavah policije je storilec kooperativen in ne skuša tajiti dejanj.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Sturm je v izjavi za tisk izrazil svoje olajšanje nad dejstvom, da je kriminalno dejanje pojasnjeno, in izrekel priznanje celovški policiji. S tem da je tudi konec špekulacij o motivih za napad, upa pa, da se bo pojasnil tudi izvor grozljivih pisem, za katera še vedno ne vemo, kdo jih je poslal. ■

Slovensko
planinsko društvo
Celovec

vabi na
odprtje fotorazstave

»Planine
v sliki«

in na podelitev nagrad za slike
danes, v četrtek, 13. februarja
1997, ob 19. uri

v k & k center v Šentjanžu.

Odprtje je povezano s
planinskim predavanjem z
diapozitivi.

Predaval bo slovenski alpinist
Davo Karničar

NOVOPEČENI avstrijski kancler Viktor Klima je hitro zaznal znamenja časa: vsakoletnemu družabnemu dogodku avstrijskega meščanstva, opernemu plesu, se je izognil s pretvezo državnega obiska na Nizozemskem. Njegov vladni zastopnik Wolfgang Schüssel (ÖVP) je sledil njegovi logiki: razglasil se je za družinskega člona, ki mu je družina ljubša od parade na plesu lemingov, ki rajajo v potop.

Obisk je preostal samozvannemu zastopniku delavstva Jörgu Haiderju, da je počastil ples s svojo navzočnostjo, saj sta njegovi hčerki »debitirali« pri polonezi »alles Walzer«.

Od kod takšna askeza v pustnem času pri najvišjih vladnih politikih? Operni ples je bil vendar doslej vedno družabni dogodek leta, kjer se je srečala politična in gospodarska smetana Evrope.

Ti časi so minili. Prav na dan opernega plesa je avstrijski statistični urad predstavil nove številke o zaposlenosti oziroma brezposelnosti v državi. Brezposelnost je dosegla nov žalosten rekord (primerljiv z negativnim rekordom avstrijskih smučarjev pri vesoljnem prvenstvu): nad 300.000 brezposelnih v Avstriji sicer ne more preprečiti, da bi nek dunajski gradbeni mojster ne povabil angleške plemiške pisane ptice, kar ga je stalo več

KOMENTAR

Dr. Franci Zwitter

kot dva milijona šilingov, v svojo ložo na plesu. Tudi ne morejo preprečiti, da bi to ne bila glavna tema bulvarskega tiska namesto socialekonoške katastrofe. Vendar pa je to dejstvo le pripeljalo do tega, da se kancler in vicekancler sramujeta obiska spektakla, ki mu javna avstrijska televizija namenja seveda mnogo več časa kot pa tristoistočim Avstrijcem, ki živijo v revščini.

Pust in post. Postiti se bo namreč treba, zlasti še, če se želimo vključiti v evropsko valutno unijo, imenovano EURO.

Pust in post

Kanclerjev izlet na Nizozemsko pa ima poleg pobege pred opernim plesom še dodatno posebnost: doslej je veljala v Avstriji tradicija, da je prvi državni obisk novega vladnega predsednika veljal Švici, tisti državi, po kateri je Avstrija definirala svoj nevtralni mednarodni status. Konec te tradicije kaže karakteristiko nove politike: Euro nad nevtralnostjo.

Tako je prehod iz pusta v post karakterističen tudi za stranke: Klima beži v mednarodno politiko, Schüssel v družinsko življenje, Haider pa raja in pleše z avstrijskim in evropskim kapitalom v novo leto.

Post pa je napočil za tristoistoč in več Avstrijcev.

BOROVlje IN BISTRICA V R:

VS za krepitev gospodarstva in dvojezičnost

Do petka je sicer še čas za vložitev kandidature pri občinskih volitvah, a povečini liste že stojijo. V Borovljah in na Bistrici v Rožu bosta kot doslej tudi v prihodnje Volilni skupnosti zastopali interese slovenskih in odprtih občanov.

V Borovljah je občinski odbornik mag. Peter Waldhauser prvi, sledijo mu predsednik SPD »Borovlje« Melhijor Verdel, zdravnik dr. Franc Wutti, kmet Vili Lausegger, Užekar iz Slovenjega Plajberka, novinarka Sonja Wakounig, učitelj mag. Mirko Lausegger ter študent Danijel Kelich. Na listi je nad dvajset kandidatov.

Težišča komunalnega dela boroveljske VS so: ustanovitev dvojezične skupine v občinskem otroškem vrtcu, upoštevanje dejanske dvojezičnosti občine, krepitev domačega gospodarstva in gospodarskega ter kulturnega sodelovanja s Slovenijo. VS bo tudi v prihodnje ekološka vest občine, borila se bo za zdravo okolje, posebno skrb pa bo namenjala obstoju gorskih kmetov in obrobni krajem. Poudariti pa velja, da se je Peter Waldhauser uveljavil kot stro-

kovno podkovan predstavnik občanske pobude »SOS-Rešite Rož«, ki odločno nasprotuje novi železniški trasi skozi Rož.

Tudi Volilna skupnost na Bistrici v Rožu poudarja pomen dvojezične predšolske vzgoje ter naglašja svojo gospodarsko kompetenco, kar se odraža pri sestavi liste. Pono vno je poslovdja Villi Moschitz prvi kandidat, na drugem mestu kandidira učiteljica Nataša Partl, tretji pa je poslovdja Koroškega pospeševalnega

sklada za gospodarstvo/ Kärntner Wirtschaftsförderungsfonds (KWF) inž. Harald Kogler, sledijo mag. Tatjana Feinig, Tonči Hornböck in mag. Mihi Gutovnik. Na listi je petnajst kandidatov. VS se bo zavzemala predvsem za obstoj tovarne akumulatorjev, H. Kogler pa je tudi signal za nemško govorečega sosedu, da je VS odprta in kompetentna lista.

Waldhauser in Moschitz ne bosta kandidirala za župana.

Franc Wakounig

Willi Lausegger iz Slovenjega Plajberka se na listi Volilne skupnosti v Borovljah zavzema za boljši položaj kmetov in živinorejcev

CELOVEC IN NOVA GORICA

Podpis partnerske pogodbe

Že 32 let obstaja partnerstvo med Celovcem in Novo Gorico, prejšnji teden pa sta župana obeh mest, Leopold Guggenberger in Črtomir Špacapan, podpisala ob slavnostnem aktu pogodbo, s katero je to partnerstvo tudi uradno ovekovečeno. Oba župana sta v svojih govorih poudarila doslej uspešno sodelovanje na kulturnem, športnem in gospodarskem področju, odslej pa se bo odvijala

lo v okviru in z ozirom na prekomajno sodelovanje v Evropski uniji.

Nova Gorica je celovski partner že od leta 1965. Leta 1970 je bil ta sporazum izhodišče za skupnost Alpe-Jadran na stičišču treh narodov. Zadnjemu podpisu o partnerstvu so prisostvovali poleg županov tudi avstrijski konzul v Sloveniji Gerhard Wagner, gen. konzul RS v Celovcu inž. Jože Jeraj, državni sekretar slovenskega zunanjega ministrstva Ivo Vajgl, iz Celovca pa dr. Erich Lindner.

Črtomir Špacapan in Leopold Guggenberger, župana partnerskih mest, ob podpisu partnerske pogodbe

PRED ODPRTJEM

Nova tržaška kreditna banka

Na temeljih oziroma na »pogorišču« Tržaške kreditne banke, ki je šla

v stečaj, so ustanovili novo banko z zgornjim imenom in s kratico NTKB, ki jo je ustanovil denarni zavod iz Padove Banca Antiana Popolare Veneta. Odprli jo bodo v petek, 14. februarja, s tem pa bodo končno odmrznili bančne račune, ki so bili zamrznjeni že od novembra lani. Ljudje niso mogli do svojih prihrankov ali celo plač.

Novo vodstvo je poudarilo na tiskovni konferenci, ki jo je imelo skupaj s predstavniki nekaterih slovenskih manjšinskih organizacij, da bo NTKB ohranila vlogo referenčne banke slovenske manjšine, njena pomembna funkcija pa bo tudi v razvoju gospodarskih odnosov s Slovenijo in Hrvaško. Novi lastnik ima očitno interes, da bi banka še naprej veljala kot banka za manjšino in obljublja

vključitev Slovencev v upravni odbor. Glavni poddirektor banke je zdaj Boris Čuk. Delnice ponujajo tudi bankam iz Slovenije in Hrvaške (okrog 30 odstotkov). S kapitalom se bodo lahko udeležili tudi zasebniki, vendar šele potem, ko bodo »premostili začetne težave«, te pa naj bi trajale leto ali dve. Nekaj bojazni obstaja, da bi jezni ljudje zdaj, ko bodo tekoče račune in vloge spet odprli, pobrali denar z banke in ga odnesli drugam, zato obljublajo varčevalcem še nekaj dodatnih »cukrčkov« in z opozorili, naj ne nasedajo špekulantom, ki se hočejo obogatiti

na račun razočaranih. Od 14. februarja dalje da bo spet lahko vsakdo razpolagal s svojim denarjem. Nova banka je že sklenila, da na svoj račun izplača tudi obresti za vloge od lanskega novembra dalje, v pripravi pa so seveda tudi nove čekovne knjižice, kartice za bankomat, kreditne kartice, hranilne knjižice, obrazci itd.

Banka se bo seveda morala potruditi, da si spet pridobi zaupanje strank in da bo spet dobila naloge za prenakazila plač in pokojnin, pa tudi za plačevanja običajnih obveznosti strank, kot so npr. računi za električno, najemnine itd., ki so jih medtem ljudje preusmerili drugam.

KOLIKO poročil drugih nespodobnih dejanjih najde

Ko vlomih in drugih nespodobnih dejanjih najde človek v koroških (kajpada v nemškem jeziku pisanih) dnevnikih? Nisem jih še štel in jih tudi ne bom. Vsekakor jih je na pretek, bi dejal. Nisem pa zasledil niti enega, kjer bi se poročevalce spominjal storilce narodnosti, če je bil ta domačin.

Zdaj se je pa zgodilo, da so izsledili koroškega vlomilca slovenske narodnosti. In svet se je na glavo postavil. Niti ne tisti v koroških dnevnikih – edinole Kronen Zeitung se je poglobila v etnologijo in zapisala, da je v prostore ZSO vlomil človek »iz lastnih vrst« – temveč tisti v glavah mnogih koroških in drugih Slovencev.

Ni dvoma, da je bilo odkritje presenetljivo. Predvsem za tiste, ki so storilcu osebno blizu ali pa so z njim imeli opraviti, ga poznali in cenili kot sodelavca. Kajpada so zdaj poparjeni. Kdo ne bi bil?

Da pa se posipa s pepelom cela vrsta drugih rojakinj in rojakov, ki storilca niso niti zdaleč poznali (»vidiš, pometati moramo pred lastnim pragom«, »sami se moramo

KOMENTAR

Mirko Messner

prijeti za nos« ipd.), nima nič opraviti z osebno prizadetostjo. To je svoje vrste etnocentrizem; nima nobene druge osnove kakor slepilo o narodu, ki da ga družijo in povezuje neka dozdevna skupna lastnost: čednost, recimo, ali pa popolnost, v vsakem primeru pač nekaj lepega.

Realno eksistirajoči Slovenci onkraj nacionalnih obredov so: kmetje, delavci, politiki, barabe, svetniki,

Realno eksistirajoči Slovenci

enoroki, dvooki, trinogi, podjetniki, nezaposleni (odkar so odkrili kapitalizem, je obeh slednjih nekoliko več tudi na sončni strani Alp), vlomilci, pa bolniki so vmes, zdravi ljudje, krščanski demokrati, postsocialisti, nacionalisti, šest do sedem komunistov, vse to v obeh spolih, v različni starosti – in tako naprej, človek ne bi verjel, prava civilizirana družba, takšna pač, kakršna je vsaka družba znotraj državne meje in zunaj nje.

Nikakor pa ne kak Marijin narod.

BANK AVSTRIJA JE KUPILA CREDITANSTALT

O posledicah združitve obeh bank za bančni trg

Z nakupom državnega deleža pri banki Creditanstalt je Bank Austrii uspelo ustvariti za avstrijske razmere pravo banko velikanka. V tem prispevku, ki ga je napisal mag. Rudolf Urban, asistent pri poslovanju celovške Zveze-Bank, so povzete nekatere informacije o tej transakciji, o posledicah za avstrijski bančni trg, za stranke bank in za slovensko združeno bančništvo na Koroškem.

Zgodovina privatizacije

Ta gre nazaj v leto 1990, ko so v tedanji vladi sporazumno določili, da se mora država polagoma odpovedati udeležbam pri bankah in sicer pri CA in pri tedaj še obstoječi Länderbanki. Vendar v zadevi CA dalj časa ni bilo nobenih ukrepov. Leta 1992 se je vse ukvarjalo s prevzemom Länderbanke, ki se je spojila z dunajsko Zentralsparkasse in iz katere je nastala današnja Bank Austria.

Leto navrh pa je ponudba Raiffeisnovega sektorja preplašila javnost, saj je bil načrtovan nakup večinskega deleža Creditanstalta s strani Raiffeisnovega denarnega sektorja v Avstriji. Minister Lacina je to transakcijo zavrnil.

Vedno znova so prihajale ponudbe tudi od raznih tujih interesentov, od večjih tujih bank in firm, do konkretnih odločitev pa je prišlo šele konec leta 1996 oziroma v začetku letošnjega leta.

Poseben odbor koalicijskih strank je po hudih notranjepolitičnih prepirih določil postopek in korake za izvedbo privatizacije. Za nakup delnic so bile oddane tri ponudbe, od katerih je bila ponudba Bank Austrie najvišja. Odločitev za prodajo je vsebovala sledeče pogoje:

- Kupna cena 17,2 milijarde šilingov,
- Creditanstalt ostane še nadaljnjih 5 let samostojna,
- doslejšnji mali delničarji dobijo odškodnino,
- dunajska uprava udeležb postopoma zmanjša udeležbo pri Bank Austrii na pod 20 odstotkov,
- udeležba pri Girokredit banki se proda,
- plača se premija občin za jamstvo ali pa se banka jamstvu odpove,
- garancija delovnih mest za vse sodelavce Creditanstalta.

V primeru, da urad za upravo kartelov Evropske unije tej transakciji ne bo nasprotoval, kar pa je pričakovati, je s tem nakupom bila izvedena največja transakcija nakupa podjetja v avstrijski gospodarski zgodovini. Bank Austria trdi, da bo kupno ceno lahko plačala iz lastnih sredstev, ki jih ima v višini okoli 40 milijard šilingov.

V bodoče pričakujejo pojavitev uspeha na vsako delnico. Jasno pa je, da se bodo aktivnosti, ki so paralelne, združile,

s tem pa naj bi bilo mogoče koristiti sinergijske efekte. Prav posebno naj bi se to pokazalo pri mednarodnem plačilnem prometu, elektronic bankingu, poslovanju z naložbami in pri kreditnem poslovanju.

Združitvi dveh največjih avstrijskih bank so široki politični krogi dolgo časa masivno nasprotovali. V ozadju so vzroki za to nasprotovanje v tem, da si politične stranke skušajo naprej zagotoviti gospodarskopolitični vpliv, poleg tega pa naj bi združitve ne prinesla bistvenih strukturnih izboljšanj. Avstrijsko bančništvo da ima premalo lastnih sredstev, izkazuje slabo ali prenizko donosnost in ima preveliko število poslovalnic. Spojitev oz. prevzem pa teh problemov srednjeročno ne more odpraviti. Poleg tega pa bi lahko provokantno dejali, da prodaja delnic CA Bank Austrii ni bila privatizacija, pač pa komunikacija, saj je posredni lastnik Bank Austrie mesto Dunaj.

Sodelavci CA so na zborovanjih večkrat poudarili svoje nasprotovanje, da bi jih prevzela hranilnica. Menedžment CA pa pravi, da prevzem s strani Bank Austrie zavira njihov razvoj, ker je z njim vezanih veliko sredstev.

Posledice za bančni trg

Združitve dveh največjih avstrijskih bank bo bistveno spremenila sestav avstrijskega bančništva. Nastala je banka, ki ima skupno konsolidirano bilančno vsoto 1332,7 milijarde šilingov. Naslednje banke po velikosti bodo Girokredit (389,1 milijarde šil.), Erste Österreichische (263,3 milijarde šil.), PSK (253,4 milijarde šil.) in Raiffeisen Zentralbank Österreich AG z 244,6 milijarde šil. Bilančna vsota skupne banke bo torej večja od skupne bilančne vsote sedmih večjih bank.

Posledice združitve na avstrijskem bančnem trgu ne ocenjujejo za bogve kako bistvene. Na področju poslovanja s privatniki sta namreč obe banki zaradi različnih poslovnih težišč le malo konkurirali. Tudi pri kreditnem poslovanju je po združitvi še dovolj alternativnih možnosti za najem posojil. Pri komercialnih kreditih pa ima Bank Austria dominantno vlogo, kar pomeni, da podjetja preko primerjanja kondicij obeh bank ne morejo več priti do boljših kreditnih pogojev. Zaradi tega je pričakovati odprtje trga tudi za druge banke, ker se podjetja večini poslužujejo dveh ali več bank.

Poleg bančnega poslovanja imata obe banki še obširne udeležbe pri industrijskih podjetjih, saj znašajo samo udeležbe Creditanstalta pribl. 30 milijard šilingov; udeležena je tudi pri drugih bankah, zavarovalnicah, podjetjih za upravljanje nepremičnin in pri industrijskih podjetjih.

Do posebnega vpliva na avstrijsko industrijo pride predvsem na področju gradbeništva, saj s to koncentracijo nastane skupina, ki obvladuje nad 50 odstotkov gradbeniškega trga, kot n. pr. podjetja Porr, Teerag Asdag, Strabag, Stuaag, Univer-sale in Wienerberger.

Skupni delež obeh bank je tudi v nekaterih bančnih dejavnostih nad 50 odstotkov, npr. pri eksportnem financiranju, pri vrednostnih papirjih, pri emisijah vrednostnih papirjev ali pri financiranju velepodjetij avstrijskega gospodarstva. Združitve bo za novo skupno banko pomenila zmanjšanje poslovnega obsega, ker ne bo hotelo nobeno veliko podjetje biti odvisno samo od ene banke.

Za male delničarje – privatnike – ima ta vrsta privatizacije nekatere neprijetne posledice. Bank Austria je plačala kupno

trg bistveno spremenil, nadaljnji razvoj avstrijskega bančništva gre v smer še večje koncentracije. Tudi Raiffeisnov sektor se močno zanima za povezavo ali za vstop pri Poštni banki (PSK), prav tako za nakup delnic regionalnih bank CA, med katerimi je tudi Bank für Kärnten und Steiermark v Celovcu.

Zakon o hranilnicah (Sparkassengesetz), ki predvideva jamstvo občin in s tem poviša varnost naložb, se bo po koalicijskem sporazumu spremenil v to smer, da se za jamstvo občin ali plača odškodnina ali pa, da se mu je treba odpovedati. Odpoved jamstva bi pomenila za hranilnice poslabšanje ratinga, kar na denarnem trgu pomeni plačevanje višjih obresti. Z nakupom se bo rating, to je ocenitev bonitete banke, le malo spremenil. Verjetno se bo ra-

jo povečanje povpraševanja s strani podjetij, ki želijo sodelovati vsaj z dvema dobrima bankama.

Prisotnost močne avstrijske banke na vzhodoevropskih trgih se bo morala pozitivno poznati pri poslovanju avstrijskih podjetij, ki jih bo pospeševala in jim olajšala vzpostavitev stikov s poslovnimi partnerji.

Iz pogovora z vodjo neke podjunske poslovalnice Bank Austrie mi je znano, da si njihovi sodelavci pričakujejo od združitve veliko pozitivnih učinkov za svoje poslovanje. Med drugim že zato, ker bodo zaradi močnejše pozicije na trgu lahko ponujali boljše kondicije. Čutiti pa je, da se je sodelavcem Bank Austrie s tem prevzemom močno dvignila samozavest in zelo pozitivno ocenjujejo možnosti za svoje lastno poslovanje.

Za slovensko združeno bančništvo na Koroškem ta združitve po vsej verjetnosti ne bo imela nobenih bistvenih učinkov, ker so poslovalnice CA bile samo v mestih. Na podeželju bo Bank Austria s svojimi poslovalnicami sicer ostala, vendar danes večini med prebivalstvom nima širšega zaledja. Naše Posojilnice-Bank so na podeželju zelo dobro zasidrane in gradijo predvsem na tesni povezavi s svojimi strankami. Za celovški bančni trg, na katerem se morata uveljaviti Zveza Bank in Posojilnica-Bank Borovlje s svojo poslovalnico, tudi ni pričakovati bistvenih sprememb, ker je Celovec imel že vedno veliko število bank.

Poseben aspekt pa, kakor že omenjeno, izvira iz tega, da se rezultati združitve ne dajo realizirati v kratkem času. Gotovo bo trajalo več let, kar potrjuje spojitev Länderbanke in Zentralsparkasse v današnjo Bank Austrio, ki se je tudi začela obrestovati šele po nekaj letih. Začetek takega združitvenega postopka prinese najprej velike stroške.

Vsekakor gre trend na avstrijskem bančnem trgu v smer večje koncentracije. Združevanje bank se bo nadaljevalo. Evropska denarna in gospodarska unija omogoča tujim bankam vstop na avstrijski trg. Zaradi povečanja konkurence in zaradi združevanja avstrijskih denarnih zavodov v večje enote bodo manjše banke, kot so to na primer tudi Posojilnice in Zveza bank, morale prilagoditi svoje poslovanje v smer izboljšanja servisa in ponudbe celovitih bančnih uslug. Naše banke si bodo prav tako morale izdelati strategijo za obvladanje globalnih trgov. Vsekakor pa lahko ugotovimo, da še nismo tako daleč, da bi neka banka velikanka lahko pogoltnila vsakogar, ki ji kjerkoli pride na pot.

Mag. Rudolf Urban

Na bančnem sektorju veje ostrejši veter. Ga bodo čutile tudi koroške slovenske banke?

ceno, ki znaša pribl. 15 % več, kot je borzna vrednost delnice. Dokončna fuzija bi pomenila, da se zmanjša substanca, to je kapital obeh bank, za tisto kupno ceno, ki jo je dobil finančni minister.

Na bančnem področju bo predvsem združitve reprezentanc in podružnic v vzhodnih državah izboljšala poslovno moč. Za združitve reprezentanc pravno ne bo večjih težav, tam pa, kjer obstajajo samostojne banke, bo združitve težja.

Splošni razvoj bančne strukture

Avstrijska bančna struktura je bila dolga leta zaščitena zaradi nacionalnih interesov, sedaj pa prihaja do bistvenih sprememb. V doglednem času se bo bančni

ting Creditanstalta izboljšal. Jamstvo občin za kreditne ustanove (kot je jamstvo mesta Dunaj za Bank Austrio) pomeni neupravičeno prednost na denarnem trgu.

Posledice za stranke

Združitve obeh največjih avstrijskih bank za avstrijsko bančništvo pri oskrbi strank z bančnimi uslugami ne bo pomenila večjih sprememb, ker bo bančništvo racionaliziralo predvsem tam, kjer sta tako ali tako obe banki imeli poslovalnice, od katerih bodo pač eno opustili.

Koncentracija na vrhu pa bo verjetno privedla do vstopa dodatnih tujih bank na avstrijski trg, ker je ta postal s tem bolj privlačen. Tuje banke si obeta-

KABARET V K & K

O ljubezni in drugih radostih

KABARETNA skupina »Die Niederträchtigen« iz Linza je pretekli teden gostovala v Kumstu v Žitari vasi in K & K centru v Šentjanžu. Spored je bil sijajen, odlična igralca Katrin Weber in Thomas Pohl (na klavirju David Wagner) sta skakala iz enega kostuma v drugega in pela pikre šansone Georga Kreislerja, Ericha Käsrnerja, Franka Wedekinda in drugih. Mične dame in ljubeznivi gospodje se brez pomislekov poslužujejo noža, puške in strupa. Kradejo ko srake, rohnijo iz ljubosumja, človeka in žival pitajo do smrti, svoje partnerje najbolj ljubijo potem, ko so izdihnili... Oba igralca sta pokazala izredno velik talent, tako glasovno kot igralsko, ter v svoj zabavni glasbeni variete igraje vključevala navdušeno publiko. ■

V Šentjanžu so uspešno začeli s pustnimi sejami

Če bi jih bilo osem, bi bili oktet, peli so pa za dvanajst

OSREDNJE PUSTOVANJE

Vogrška Dober dan, Koroška

PRETEKLI petek so se Vogrčani spet masovno zbrali na svoji že tradicionalni pustni prireditvi. Če bi jo merili po prizadevanju in vloženih iniciativnosti, bi jo lahko uvrstili v sam vrh ustvarjanja na Koroškem. Programa je bilo kar za skoraj tri ure, v njem pa so, kakor treba, obdelali prav vse: bližnje občinske volitve in kandidate za župane, dvojezično šolo, vaške podjetnike z vsemi njihovimi vrli-

nami in slabostmi, gostilniško obiranje ljudi, za zaključek pa so uprizorili še priljubljeno vogrško Dober dan, Koroška. Ta je bila naravnana predvsem na domači kraj in na njene prebivalce, podjetnike in politike. Posebej impresivna pa je bila reportaža z mej-

PUSTNA SEJA SPD »ZARJA«

Sam perlon pa najlon, Bojan pa v hrabnu ...

Kapelška cestarja Franci in Pepi sta pridno pometala

PUSTNE seje so takšne in drugačne, niso pa nujno vselej tako vesele, kakor sta bila veleslavna nedeljska pustna zbor SPD »Zarja« iz Železne Kaple. Kar dvakrat so Zarjani napolnili dvorano farnega doma, da skoraj za dihanje ni bilo prostora, kaj šele priložnosti, kajti smeh je bil vladar časa in prostora. Za to so poskrbeli Apotekar, Bajdnova rodbina v mlajši in starejši izvedbi, cestarja Franci in Pepi, ženski lovski zbor, ukradeni bicikl, Spajderji

nega prehoda Vogrče – Lipitzbach. Zagotovo bi vsaj del vogrške lokalne oddaje sodil tudi v osrednjo Koroško. Žal je Mirko Bogataj še ni videl. Glavno delo za to prireditev sta opravila Lojz Kerbitz in Pepi Polesnik in za to jima bo bog poplačal. J. R.

z Bojanom, ki je »u hrabnu padu«, Petrovi hudi časi, težavni Kežarjev papi in nesojeni župan Mihi v Mežkovem spremstvu. Pevski in glasbeni vložki so se menjavali s smešnimi dialogi, polnimi vedrih namigov na resnične dogodke, kakršnih je pač polno življenje, in nežaljih zbadljivk, pri čemer seveda tudi politikom in bodočim županom ni bilo prizaneseno. Po vsebini in dolžini je brezdvomno bila višek zbora prav SP-FÖV tabla, s katero sta se Franci in Pepi uvrstila med kapelške TOP-pustnjake! Tako tajno (TOPsekret) in čisto tiho na uho smo zvedeli, da v Kapli za prihodnji pust pripravljajo veliko senzacijo, čeprav, tako kot letos, vse do zadnjega ne bojo vedeli, kakšen bo program. Morda je prav to tista senzacija. franc

Vestnikovi telegrami

Slovenija spoštuje človekove pravice. To pozitivno oceno je razbrati iz 20. ameriškega poročila. V njem je rečeno, da država spoštuje načela demokratične ureditve, da je med brezposelnimi sorazmerno enako število žensk kot moških, da v preteklem letu opazovalci razmer niso odkrili nobenega primera izginotja, da oblasti spoštujejo pravice do zasebnosti, varovanja osebnih podatkov, nedotakljivosti osebne pošte in stanovanja. V Sloveniji je zagotovljena pravica do svobode misli, govora in tiska, opaziti je samo pojav samocenzure, kar pa izvira iz preteklosti. Najpomembnejša komponenta za tako pozitivno oceno pa so pravice madžarske in italijanske narodnosti, ki niso zajamčene le v ustavi, ampak zagotovljene tudi v praksi. Kot glavne kršiteljice človekovih pravic poročilo navaja Severno Korejo, Kitajsko, Vietnam in Indonezijo.

Darko Bratina, senator v rimskem parlamentu, bo postal svetovalec komisije za reformo. To je sklep Stranke demokratične levice (PDS), ki ima v komisiji največ svojih zastopnikov. Komisija naj bi v petih mesecih pripravila reformni predlog na področju organizacije države in političnega sistema. V to je Italija tudi prisiljena zaradi usklajevanja z drugimi članicami Evropske unije. V reformi naj bi bila zajeta tudi drugačna oblika zastopanosti narodnih skupnosti. Imenovanje slovenskega senatorja Bratine bi mogli povezati tudi z nedavno obljubo podsekretarja v italijanskem zunanjem ministertvu Pietra Fassina, da bosta vlada in parlament resno pristopila h končnemu sprejetju zakona o globalni zaščiti slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Švicarske banke so ustanovile 100-milijonski sklad za žrtve holokavsta. Po zelo neprijetnih razkritjih, da so švicarske banke v času nacionalsocializma sprejele velike vloge od Židov zaplenjenega finančnega premoženja in ob vseh povojnih razčiščevanjih to zamolčevale, so se v bojazni za svoj ugled domenile, da iz teh sredstev ustanovijo sklad za židovske žrtve v višini 800 milijonov šilingov. Poteza je kljub temu le obrambna reakcija na grožnje židovskih skupnosti in njihovega svetovnega kongresa, da bodo njihovi člani iz švicarskih bank umaknili svoje visoke denarne vloge. Kljub temu pa se vse več švicarskega prebivalstva sprašuje, kakšno vlogo so imele njihove banke in vlada v času Hitlerjevega nacizma in kako je bilo s tako opevano švicarsko nevtralnostjo. J. R.

ŠEGE IN OBIČAJI

Čarovnice za pustno in drugo rabo

Pustovanje je za nami. Za dan ali dva smo spremenili svojo podobo. Tisti del sebe, ki ga drugim ljudem ne dovolimo videti, sebi pa ga le redko priznamo, smo dali na ogled. Upali smo si biti divji, glasni, zapeljivi, grdi in nespodobni, ob tem pa prepričani, da bomo vse te lastnosti odvrgli v trenutku, ko bomo sneli masko.

Kako pa je ta »narobe svet«, ki se sme pojaviti le za nekaj dni v letu, povezan s svetom, kjer vse teče »normalno«? Tisto, kar se nam zdi normalno, ne more biti obenem smešno, zato mora preteči kar nekaj časa, da se nek lik iz preteklosti pojavi kot pustni lik. Pustni lik ima navzven funkcijo smešenja in tisto, kar dejansko sestavlja njegovo podobo, sme le simbolizirati. To pomeni, da vse tisto, kar simbolizira, dolgo ni več v zavesti ljudi. Še kako pa se je ohranilo v nezavednem, kamor se je nalagalo v procesu civilizacije.

Če bi hoteli katerega od likov, ki se danes pojavljajo znotraj pustnih povork, razložiti, bi ugotovili, da ne gre za preprost seštevek preteklih funkcij, ampak za vse prej kot enostaven preplet posameznih ohranjenih fragmentov. Najbrž

se ne bi motili, če bi trdili, da tistih, ki so nabiti z najmočnejšo simbolno močjo. Simbolizirajo namreč tisto, kar je še kako človeško, so pa različne oblasti pod masko normaliziranja izganjale iz ljudi.

Danes je eden od pustnih likov, za katerega ne potrebujemo kaj več kot dolg nos, ženska oblačila in seveda metlo, čarovnica. Zakaj se je tako dolgo ohranila in kako je nastajala mnogoplastna vsebina, ki jo njena podoba simbolizira? V podobi čarovnice, ki je nastala v 13. stoletju, se je najprej združilo vse tisto, kar je bilo kot ostanek poganstva krščanstvu tuje. Česar krščanstvo ni moglo izkoreniniti, je spremenilo v svojega sovražnika, in sicer z vključitvijo v lastni verski sistem. Tej prvotni podobi se po mnenju Inštituta Ludwiga Uhlanda iz Tübingena, ki so pred leti pripravili razstavo o zgodovini in razvoju pustovanja, pridruži podoba čarovnice kot nosilke naravnega, na tradiciji temelječega znanja, ki ga je na začetku novega veka pričela nadomeščati teorija. V romantiki 18. stoletja pa čarovnice pričnejo nastopati

v pravljicah, kar analitiki prepoznajo kot način iskanja »izgubljenega otroštva« ali lastnega izvora posameznih narodov.

Kdaj si ljudje upajo ta simbolno tako močan lik uporabiti kot pustni lik? Šele v 19. stoletju, ko je čas zažiganja čarovnic mimo, si ga upajo uprizarjati ob pustovanjih. Do tedaj se kot pustna maska pojavlja le lik stare ženske in sicer zaradi svoje simbolne bližine s smrtjo. Podoba dobrohotne stare ženske se je vedno močnejše spreminjala v podobo hudobne in grde čarovnice, ki je postala simbol vsega skozi stoletja potlačenega, vsega, kar v nasprotju s kulturo pripada neukročenemu tako v naravi kot v človeku samem.

Leta 1934, in letnica ni naključna, je Edgar Wind v enem od svojih spisov izrazil misel, da ljudje v trenutkih razreševanja družbenih kriz izrabljajo v simbolih nakopičeno moč. Misel je žal brezčasna, prav tako kot so brezčasne čarovnice, ki jim v kateremkoli času pripišejo kakršnokoli vsebino in jih naredijo za nosilke nečesa Drugačnega, potrebnega izničenja.

Irena Destovnik

OSREDNJA PRIREDITEV V ORF

»Kultura se osvaja in brani s srcem«

KAR PRECEJ kulturno oza-veščenih obiskovalcev se je preteklo sredo zbralo na koroški osrednji proslavi ob 8. februarju, slovenskem kulturnem prazniku. Poleg predsednikov in tajnikov obeh osrednjih kulturnih organizacij, dr. Gustava Brumnika in dr. Janka Zerzerja ter dr. Janka Malleja in Nužeja Tolmajerja, tudi visoka delegacija slovenskega veleposlaništva na Dunaju na čelu z dr. Katjo Boh v spremstvu slovenskega generalnega konzula v Celovcu dipl. inž. Jožeta Jeraja. Polg tega pa še mnogi predstavniki kulture, prosvete in drugih dejavnosti koroških Slovencev.

Slavnost je začel uveljavljeni slovenski pesnik Tone Pavček. Svoj govor je dejansko posvetil odnosu do slovenske kulture in vanj seveda vpletel naš odnos do njenega velikana dr. Franceta Prešerna. Kultura ni dobrina stalnica, ki se podejuje, kulturo si mora vsaka generacija posebej pridobiti, jo osvojiti. Osvaja in tudi brani se s srcem. Toliko lepih misli je Pavček spletel v svojem poet-sko-liricnem govoru, da bi ga bilo res vredno objaviti v celoti. Za našo omejeno rabo pa naj citiramo tisti del, ki morda najbolj prizadeva prav nas:

»Ko sem pred leti hodil po teh krajih, obiskoval dvojezične šole, je bila jesen, kasna, hladna, mokra, tista gnila, že opustošena, ki samo še čaka, da blato in kalež prekrije sneg. Name je padalo listje iz šolskih nalog o jeseni, zvečine pisanih v nemščini, vame je grizla misel o moči in nemoči našega narodnega drevesa. Hude misli so bile to, priznam, a vseeno sem v prisposodi drevesa tedaj, kakor skušam še danes, našel uteho. Videl sem, kar vem še zdaj: sekali so naše drevo mnogi in dolga stoletja, delo še ni končano, a koreninje še zmeraj rije po zemlji, v kateri je prah naših prednikov, in širi veje v prostornost ozvezdij, kjer žari duh naših velikih in tudi brezimnih predhodnikov. Zdi se, da je drevo zdaj uporni Kosovelov bor, zadaj tenkolasa nežna Župančičeva breza, pa drevo na samem Ceneta Vipotnika in še in še zmeraj na novo Prešernov hrast. Toda kateri od obeh? Tisti, ki vihar na tla ga zimski trešne, ali oni, ki stoji v turjaškem dvoru in dviguje svoj vrh v oblake? ...

... Vem, da so stvari sveta zavite, zapletamo jih nemalo tudi sami z lažmi in strastmi, z nerazumnostjo in sebičnostjo, odmi-kajo nam jih pravi in krivi preroki, da postajajo nedoumljive, kot da so neskončno daleč, ne le od nas, tudi od tega sveta. A vendar, ko pogledaš nanje s perspektive naravnosti, z dioptrijo srca, z ostrino duha, ki vidi današnjo celoto in jutrišnjo možnost, se te poti izkažejo za razumne in bližnje: tedaj vidiš,

Slavnostni govornik pesnik Tone Pavček

da so tvoja pota pota naroda in da so oboja v skupnem krogotoku na podobnem obodu sveta in vesolja, pa najsi je že tvoja pot hipna, a one druge vesoljne in večne. Vidiš, da si sam s skupnostjo, v katero si bil z rojstvom položen, v njih, del njih in tako tudi sam kot tvoja narodna skupnost večen. Zato tudi je in ostaja pred tabo imperativ, ki pravi: Dobrina razumnega bitja pa je sožitje. Če že ne moremo vzeti za življenjsko in celo za politično geslo Prešernovega izreka, da pravi bog se kliče bog ljubezni, potem naj nam priraste k srcu vsaj ta dobrina, imenovana sožitje, ki je, kajpak tudi Prešernova, tista o mejaku sosedu.«

Koroški prispevek na osrednji počastitvi kulturnega dne je bil zelo uspešen nastop mlade igralske skupine z Radiš, ki je za to priložnost tudi v Celovcu ponovila gledališko in koreografsko obdelano pesnitev Pavčkovega pesniškega sodobnika Janeza Menarta Balade v režiji Marjana Bevka.

Jože Rovšek

KRSTNA UPRIZORITEV HORVATHA »SEM IN TJA«

Predstava s komično-grenkim priokusom

ÖDÖN VON HORVATH, avtor veseloigre Sem pa tja, pred letom 1938, ko je kot emigrant pred nacionalsocializmom nesrečno umrl v Parizu, seveda še ni mogel vedeti za EU in tudi ne za schengenski sporazum, s katerim se je ta »prava« Evropa zavarovala pred vzhodno, balkansko in ne vem še katero. Kljub temu pa je dogajanje skorajda postavljeno v današnji čas. Barake na obeh straneh meje, katerokoli pač, so zamenjali s palačami, plačani iz davkov, carin in kazni državljanov, miselnost in uničevalna birokracija pa je ostala enaka. V tem je Evropa še vedno Evropa.

Marijan Hinteregger je duhovit, ponekod grotesken in deloma celo sarkastičen avtorjev tekst dokaj spretno prevedel in iz njega ustvaril za našo rabo zelo užitno komedijo. Njen srž pa je predvsem v komično-realističnem odsevanju današnje stvarnosti, v nepovedanem, vendar zaigranem in ponekod samo slutnem, v tisti izpovednosti med vrsticami.

Zgodba se dogaja med mejama ker smo kot gledališki list prejeli slovensko-avstrijski potni list, torej med A in SLO. Loči ju most. Na njem idilično in egoistično lovi (svoje) ribe diktator, kateremu žena pridno nosi črve-deževnike. Zelo posrečen vložek za praznino mostu! Toda po njem se neprostovoljno sem pa tja sprehaja

bankrotirana osrednja figura zgodbe, gospod Havliček. Rekel bi, da je Čeh. Iz ene (evropske) države so ga izgnali (Abschub po avstrijsko), ker ni bilo več cvenka, druga pa ga noče sprejeti. Zakoni so različni, med njimi pa tava ubogi brezdomec. Ob tem tečejo še druge zgodbe in zgodbe, ki pa so le bolj humorno dopolnilo osrednji, vsaj tragikomični. Carinik in policaj na eni strani se napijeta, zapreta nepravna tihotapca, in to kar predsednika vlad obeh držav, ki sta se hotela naskrivaj sestati na mostu, hčerka carinika z ene strani se preko mostu ljubi z obmejnim organom z druge strani – in baraka se ... Brezdomca ujame potrebna vdova, zaljubljeni organ ujame tihotapce in konec dober, vse dobro.

Predstava je narejena mozaično iz mnogih prizorov, ki pa si na srečo sledijo skoraj brez prekinitev. Menjanje scene na improviziranem vrtečem se odru ob zastrti svetlobi spominja na gledališče senčnih lutk. Vsaka drugačna rešitev (tema ali zavesa) bi predstavo razcefrala. Res dobra scenografija Kristijana Sadnikarja!

Vmesna lahka glasba spominja na pariški

Moulin Rouge in je povsem prav umerjena in dozirana.

Igralci so svoje vloge odigrali sproščeno in po najboljših močeh. Franc Polzer, Szamek, je bil sijajen zapiti carinik s hlačami pod popkom, njegov kolega policaj Mršička, Andrej Polzer, pa ga je s svojo primitivnostjo prav lepo dopolnjeval. Sonja Hribar-Marko je bila zapeljivka kot se spodobi, Justa Sadnikarjeva prava nevrotična

Na mostu med mejama sta se srečala brezdomec in ribič

žena svojega tiranskega ribiča, Marija Hobel je naredila pravo vlogo prebrisane potrebne, Walter Juwan se razume na ribolov, poleg tega pa je bil ravno prav zoprn za pedagoga. Tihotapca Šmugli in Leda, Mihael Stern in (novo ime) Doris Urak, sta bila kar pravšnja. Zanimiva sta bila predsednika vlad, Radvan Marko, (spominjal je na Lojzeta Peterleta) in poklicni igralec Heinz Koschutnik. Marijan Hinteregger je imel poleg režiserske tudi igralsko vlogo. Konstantina je odigral (po svoje) dinamično in trzajoče nevrotično. Statistična vloga delavca, Mario Hobel, je bila premajhna, da bi mogel iz nje potegniti kaj več.

Posebno mesto v igralski zasedbi si prisluži Tone Wakounig. Nesrečneža brez potnega lista in strehe nad glavo je odigral z vso mero resnosti svojega položaja. Pri tem je bil zelo prepričljiv.

Adrijan Kežar je upravljal s tehniko tako dobro, da je sploh ni bilo opaziti. To je namreč kompliment!

Kakorkoli se pogosto jezimo na komedije, tiste puhle in prazne, te smo res lahko veseli, in naj jo vidi čimveč naših ljudi!

Jože Rovšek

V MNOŽICI prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februar-

KOMENTAR

Jože Rovšek

prednost pri raznih sprejemih, ali tistim, ki imajo za vaje in prireditve

komaj toliko časa, da si preobu-jejo od zemlje ali gnoja umazane čevlje, si preoblečejo hlače in jopič, da jih salonci ne bi ovohavali in si vihali nosove. Na sprejeme pa največkrat niso povabljeni, pa tudi sicer: le kaj bi tam počeli. Raje zavijejo v kako gostilno, med ljudstvo, med svoje. Tam nihče ne viha nosov.

Kulturo narodu!

Kulturo ljudstvu!

Slovenski kulturni praznik med nami je pobodel pust. Pa četudi mu ne bi bil tako bližnji sosed, z njim ne bi bilo kaj prida.

Mimo večine naših kulturnikov in prosvetarjev, prav tistih, ki kulturo ustvarjajo in živijo, je šel skoraj neopazen. Nobene izjave slovenskih kulturnih central, nobene kulturne nagrade, nobene spodbujajočega znaka, da bo jutri drugače, da bomo v svojem hotenju, občutenju in izražanju ujeli korak z vizijo skupnega slovenskega kulturnega prostora.

Morda pa ga niti nočemo!

PRIREDITVE

ČETRTEK, 13. 2.

- ŠENTJANŽ, k & k – Slovensko planinsko društvo
19.00 »Planine v sliki«. Odprije fotorazstave ob fotografskem natečaju in diapredavanje

SOBOTA, 15. 2.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
12.30 Obrezovanje sadnega drevja. Predavatelj: dipl. inž. Ernst Dragaschnig
BISTRICA NA ZILJI, pri družini Druml
19.00 Urban Jarnik – narodopisec. Predava: dr. Wilhelm Baum
ROŽEK, na Muti, gostilna Woschitz – KD Peter Markovič
20.00 Veseloigra »George Dandin« (Moliere). Gostuje: igralska skupina SPD »Srce« iz Dobrle vasi

NEDELJA, 16. 2.

- OBIRSKO, po Šobrovi cesti – SPD Valentin Polanšek
12.00 Sankarska tekma. Štart: ob 12. uri; po tekmi podelitev nagrad pri Kovaču
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica
14.30 Ponovitev komedije »Sem pa tja« (Ödön von Horvath)

TOREK, 18. 2.

- CELOVEC, pri Joklnu, Badgasse 7
19.30 Postumna knjižna predstavitev pesniške zbirke P. Zidarja. Prireditelji: ORF-slovenske oddaje, Slovensko kulturno društvo Celovec, Mohorjeva založba

SREDA, 19. 2.

- BELJAK, Studiobühne Villach
20.00 »Krach im Hause Gott« (Felix Mitterer). Igra: »Teatr brez ...«

ČETRTEK, 20. 2.

- CELOVEC, v Modestovem domu
8.30 »Zaklad kapitana Ahaca« (Machado). Igra: otroška gledališka skupina SPD »Borovlje«
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
9.00 »Otroci potrebujejo pravljice«. Predavatelj: prof. Peter Vorderegger
BELJAK, Studiobühne Villach
10.30 »Krach im Hause Gott« (Felix Mitterer). Igra: »Teatr brez ...«
CELOVEC, Tischlerjeva dvorana
10.30 »Kužek laja mijau mijau«. Igra: otroška gledališka skupina SPD »Dobrač«
CELOVEC, v Modestovem domu
11.30 »Obtoženi volk – Proces«. Igra: mladinska gledališka skupina SPD »Bilka«
DUNAJ, v Korotanu, Albertgasse 48
19.00 Predstavitev knjig »Slovenien« in »Kocbekovo berilo«. Spored: Klara Stanič (klarinet) in Blaženka Arnič (klavir).
ŠENTJAKOB V ROŽU, Regionalni center
19.30 Marija Hedenik – INGLAZIJE. informacijski večer
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
19.30 Forum za zdravstvena vprašanja: »Zdrav duh v zdravem telesu«. Predavatelj: dr. Ivan Ramšak
BELJAK, Studiobühne Villach
20.00 »Zdrahe v božji hiši« (Felix Mitterer), nast. »Teatr brez ...«

PETEK, 21. 2.

- BELJAK, Studiobühne Villach
10.30 »Krach im Hause Gott« (Felix Mitterer), nast. »Teatr brez ...«
ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
19.00 »Samoobramba žensk«. Predava Alijana Končan-Moscattello (samo za ženske)
BELJAK, Studiobühne Villach
20.00 »Krach im Hause Gott« (Felix Mitterer), nast. »Teatr brez ...«

SOBOTA, 22. 2.

- TINJE, v domu
9.00 Dan čebelar in čebelarjev v Tinjah. Predavatelja: DI Matevž Krasnik in dr. Janko Božič
PLIBERK, v farni dvorani – SPD Edinost
19.30 »Zdrahe v božji hiši« (Felix Mitterer), nast. »Teatr brez ...«

NEDELJA, 23. 2.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
10.30 »Sedem na mah«. Lutkovna gledališka predstava za otroke. Gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana
ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel
14.30 Jubilejna prireditve ob 90-letnici KPD Šmihel. Slavnostni govor: dr. Theodor Domej; glasbeni okvir: MePZ »Gorotan«; Anja Kapun na flavti; Simone Steharnig na kitari; Videoreportaža: »Društvo v zrcalu vaščanov«
VOGRČE, pri Florjanu – SPD Edinost
19.30 »Od Pliberka do Traberka«. Nastopajo: Vokalna skupina »Lipa« iz Velikovca; MoPZ »Kralj Matjaž«; MoPZ »Foltej Hartmann-Edinost«; MePZ »Podjuna« in MoPZ »Šentanelski pavri« iz Šentanela

PONEDELJEK, 24. 2.

- ŠENTJAKOB V ROŽU, v Regionalnem centru
18.00 Slikanje ikon – Silva in Ljubčko Deskoski. čas: od 18. ure do 21. ure; (do: 01. 03.) Prijave do 21. 2. 1997, prispevek 600,-; prinesite s seboj: tempera barve, čopiče in dobro voljo

VPISOVANJA V SREDNJE ŠOLE

Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v Šentrupertu pri Velikovcu

za dekleta v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoji: dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V primeru, da učenka 8. stopnje ni zaključila, je možen sprejemni izpit. Namen šole je poglobljanje dosedanje izobrazbe in posredovanje znaja v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva. Prijave možne vsak čas. *Podrobnejše informacije pri vodstvu šole, 9010 Velikovec/Völkermarkt, Klosterstr. 2, tel 04232/3896.*

Višja šola za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu – Gospodinjstva šola in višja šola z matura

vpis od 10. do 28. februarja

Pogoji: zaključena 8. šolska stopnja in vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. V nekaterih primerih možnost vpisa s sprejemnim izpitom, informacije v osebnem pogovoru z vodstvom šole. Prijave so možne po telefonu, po pošti ali osebno, tiskovine so v šolski pisarni med 8. in 15. uro, ob sobotah do 12. ure. Od jeseni ugodne prometne zveze Borovlje – Kotmara vas – Bilčovs ter Celovec – Vrba – do šole. *Naslov: VŠGP, Šentpeter 25, A-9184 Šentjakob, tel. 04253/2750, faks 275015.*

Dvojezična zvezna trgovska akademija / Zweisprachige Bundeshandelsakademie

sprejema prijave za vpis

TAK nudi splošno, jezikovno ter višjo gospodarsko izobrazbo. Zaključek šolanja pomeni ■ matura in diplomski izpit ■ obrtne upravičenosti ■ enakovrednost z EU-diplomo ■ pravica do študija na univerzah ■ kvalifikacija za višje poklice (management) v gospodarstvu in upravi
Sprejemni pogoji: Ob pozitivnem zaključku 8. šolske stopnje brez sprejemnega izpita ■ pozitivni zaključek 4. razreda gimnazije ■ pozitivni zaključek 4. razreda glavne šole 1. zmogljivostne skupine ■ absolventi 2. zmogljivostne skupine glavnih šol z določenim uspehom ■ Drugi absolventi 8. šolske stopnje imajo sprejemni izpit.

Prijavnice so na razpolago v sekretariatu. Informirajte se osebno v Dvojezični TAK ali po telefonu. Prijavite se čimprej! Dobra izobrazba je najboljša investicija za bodočnost!
9020 Celovec, Prof.-Janžič-trg 1, tel. 0463/382400, faks -33

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence sporoča:

■ Prijavni rok za vpis v 1. razred in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v Celovcu se prične v ponedeljek, 17. 2. 1997, in traja do petka, 28. 2. 1997. Uradne ure so vsak dan od 7.30 do 12.00 in od 13.00 do 16.00. ob petkih od 7.30 do 13.00. ■ Ob prijavi za sprejem je treba predložiti spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva. ■ V naslednjih mesecih bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Ravnateljstvo bo pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenke/učencaoz. o potrebnih sprejemnih izpiti. Ti izpiti bodo v sredo, 2. 7. 1997, in v četrtek, 3. 7. 1997. ■ Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je pogovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole je možen. ■ V okviru šolske avtonomije je odbor šolske skupnosti sklenil za leto 1997/98 naslednje ponudbe: »angleški razred« (3 ure angleščine namesto 2), »likovni razred« (3 ure likovne vzgoje namesto 2) in »telovadni razred« (5 ur telovadbe namesto 4). ■ Starši bodo imeli pri zadostnem številu prijav tudi možnost popoldanske oskrbe svojih otrok.

Prijave lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pošljete prijavnico s potrebnimi dokumenti na naslov: *Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence, Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec*

Bojan Prazdič iz Kršne vasi – 39. rojstni dan; Rozina Jop iz Nonče vasi – rojstni dan; Janez Snedec iz Ponikve – rojstni dan; Franc Čebul iz Šmihela – rojstni dan; Julka Katz z Doba – rojstni dan; Jože Kert iz Šmihela – rojstni dan; Neža Fračko iz Večne vasi – 91. rojstni dan; Milka Kolenik iz Čirkovč – 70. rojstni dan; Katrcia Maurel iz Nonče vasi – 50. rojstni dan; Kati Haimburger iz Mrzle vode pri

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

- ČETRTEK, 13. 2.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja.
PETEK, 14. 2.
18.10 Kulturna obzorja.
SOBOTA, 15. 2.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.
NEDELJA, 16. 2.
6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel (Monika Novak).
18.00 6 x 6
PONEDELJEK, 17. 2.
18.10 Kratek stik
TOREK, 18. 2.
18.10 Otroška oddaja.
SREDA, 19. 2.
18.10 Glasbena mavrica.
21.04 do 22.00
N. Paganini (R. Klopčič)

PRAZNUJEJO

Šentrupertu – rojstni dan; Mari-
ca Pichler s Kozij – 50. rojstni dan; Hanzi Mak iz Sel – dvojni praznik; Marija Traunik iz Sel – 70. rojstni dan; Julija Koban iz Krive Vrbe – 50. rojstni dan; Lonca Igerc z Bistrice na Zili – rojstni dan in god; Apolonija Karpf iz Dolinčič – 60. rojstni dan; Jožef Mischitz z Dobrove – rojstni dan; Matilda Gregorič iz

Podjune – rojstni dan; Katarina Urak iz Nagelč – rojstni dan; Margareta Hobel iz Spodnjih Vinar – rojstni dan; Jože Urank iz Encelne vasi – rojstni dan; Katarina Kanzian iz Apač – rojstni dan; Hanzi Mak in Meti Mak iz Sel – rojstni dan; Urši Dovjak in Joži Oraže s Kota v Selah – rojstni dan; Hanzi Setz iz Kršne vasi – rojstni dan; Branko Hudl iz Male vasi – rojstni dan.

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 16. 2.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 17. 2.
02.35 ORF 2 (Ponovitev)
15.50 TV SLO1 (Ponovitev)
I Južnokoroška turistična ponudba s slovenskimi akcenti.
I Globasnica: vprašanje kanala za odplake je spet vzplamtelo. Dežela hoče velekanal, občani cenejše, decentralne naprave.
I »Sem pa tja – Hin und her«: grenka komedija o meji v dveh jezikih.
I Deželni nordijski center Zahomec: 39. tekma za zilijski pokal.

SLOVENSKI VESTNIK

UREDNIŠTVO
Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.
USMERJENOST LISTA seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodno-političnem interesu.
UREDNIKI Glavna urednica Sonja Wakounig; uredniki Jože Rovšek, Franc Wakounig, Mirko Štukelj
IZDAJATEL IN ZALOŽNIK:
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

BEOGRAD: POLITIČNI BOJI ZNOTRAJ ŠTUDENTSKEGA GIBANJA VSE MOČNEJŠI

V ČASU od 27. januarja do 2. februarja se je mudila v Beogradu pri stavkajočih študentkah in študentih delegacija Avstrijske visokošolske zveze (ÖH) s predsednico Agnes Berlakovich na čelu. V nasprotju z doslejšnjim uzusom nekritične podpore celotnemu protestnemu gibanju v Srbiji so se avstrijski študentje zavestno odločili, da podprejo (tudi finančno) izključno neodvisne študentske skupine, ki niso vključene niti v Socialistično stranko niti v opozicijo.

O obisku ter o razvoju študentskega protestnega gibanja 96/97, predvsem s perspektivo institucionalizacije demokratičnega študentskega parlamenta v Beogradu poroča Jozi Wutte, ki je bil član delegacije.

»Ovde niko nije normalan!«

Vzdušje med pojočimi študenti na platoju pred beograjsko filozofsko fakulteto, dnevnem zbirnem mestu, je sproščeno. Evforija stavkajočih študentov tudi po dveh mesecih nenehnih protestov ni še uplahnela. Ravno so dobili etapno zmago v tekmovanju s policijo: po 172 urah se je umaknila s ceste in tako omogočila ponoven začetek študentskih »sprehodov« po mestu. 172 ur, tako dolgo so bili študentje noč in dan na cesti, da bi »plavim drugovima« pokazali, da so vztrajnejši. Razdeljeni na tri skupine, ki so se menjale vsakih pet ur, so uporabili vso svojo kreativnost za zafrkavanje policistov: brali so jim dela filozofov, predavali so jim o nezdravi nošnji uniform, ustanovili so diskoteko »Kod plavog kordona«, ali pa so enostavno igrali šah in se vmes ogrevali z nogometom.

V sredo, 29. januarja, je bila po več tednih prva redna demonstracija študentov v Beogradu. Število se je od decembrskih demonstracij sicer nekoliko zmanjšalo (od 40.000 na 15 do 20.000), a to nikakor ne pomeni, da drugi protestov ne podpirajo več, kot zatrjuje Branislav Čale, predsednik neodvisne Študentske unije na matematični fakulteti. »Mnogo študentov je iz notranje Srbije in ti si pač ne morejo privoščiti dragih življenjskih stroškov v Beogradu, ne da bi študirali. Ko so videli, da bo stvar trajala dalj časa, so šli domov, a pri prvem večjem konfliktu bi bili gotovo takoj spet tu.«

Nihče in nič jih torej ne more ustaviti, dokler njihove zahteve ne bodo izpolnjene. Takšen je vsaj zunanji videz. Toda že površen pogled za kulise razkriva drugo sliko.

Poskus bazične demokracije

Ko so se novembra, komaj tri dni po začetku protestov opozicije sestali angažirani študentje na nekaterih fakultetah (v prvi vrsti so izhajali s filozofske), da bi zmobilizirali tudi

študentarijo proti režimu Miloševića in njegove osvojezone soproge, oblika protesta še ni bila jasna. Člani študentske federacije (študentske organizacije opozicije, v kateri dominirajo zlasti Djindjićevi demokrati) so se zavzemali za priključitev študentov opozicijskim protestom. Da pa to ne bi bilo videti kot samovoljna odločitev strankarskih funkcionarjev, so pristali v izvolitev Glavnega odbora, kjer naj bi bila po dva predstavnika vsake izmed 18 beograjskih fakultet in ki naj bi odločal o vseh bistvenih stvareh. Prva bistvena stvar je bila, da se je glavni odbor skoraj soglasno – proti so bili le pravniki – izrekel za samostojen študentski protest. Takrat so Djindjićevi ljudje spoznali, da v demokratičnih strukturah avtokratsko odločanje pač ni mogoče. Zato so se poslej očitno odločili za drugačno pot.

Medtem ko se predstavniki v Glavnem odboru stalno menjajo (na filozofski fakulteti so volitve vsak dan, na drugih fakultetah vsak drugi dan, a najmanj enkrat tedensko) so se iniciatorji sami in brez vsakršne legitimacije od spodaj preimenovali v Iniciativni odbor in iz njega polagoma izrinili vse strankarsko neodvisne delegate. Prevzeli so funkcijo nekakšne študentske vlade, ki vse bolj prevzema pomembne odločitve od Glavnega odbora, predvsem pa so bili doslej edini, ki so imeli kontakte z inozemstvom. Bili so pri inavguraciji ameriškega predsednika, bili so v Nemčiji, na Nizozemskem pa še kje. Kontrole njihovega početja s strani Glavnega odbora praktično ni. »Ali smo bili pri organizaciji študentskega protesta pod časovnim pritiskom in tako se nam je zgodila nepopravljiva napaka: najprej smo ustanovili vlado in ta je izbrala parlament. Moralo bi biti obratno, tako da bi parlament vladi vsak čas lahko izrekel nezaupnico. Danes ni jasno, kdo ima katere kompetence in zna se zgoditi, da bo vlada razpustila parlament«, tako Čale o odnosu med Iniciativnim in Glavnim odborom. »Glavne odločitve prehajajo vse bolj od Glavnega

odbora k Iniciativnemu in ta je pod kontrolo opozicije.«

Slednjega Čedomir Antić, član Iniciativnega in hkrati predsedujoči Glavnemu odboru, niti ne taji, nasprotno. Vesel je, da se je Iniciativni odbor končno deklariral in prevzel že zdavnaj ponujene prostore na sedežu opozicijskega sindikata »Nezavisnost«. In to mimo odločitve Glavnega odbora, da študentje odklanjajo vsakršno podporo s strani opozicije.

Vojislav Filipović, glavni urednik stavkovnega časopisa na filozofski fakulteti »Protest Tribune«, ne more skriti svojega razočaranja nad takšnim vodstvom: »S temi ljudmi iz Demokratske stranke nočem imeti nič skupnega. Oni so zmožni vsega. Iniciativni odbor so že prevzeli, tudi v Glavnem odboru sistematično izrinjajo ali podkupujejo neodvisne delegate.«

Vojislav ve, o čem govori.

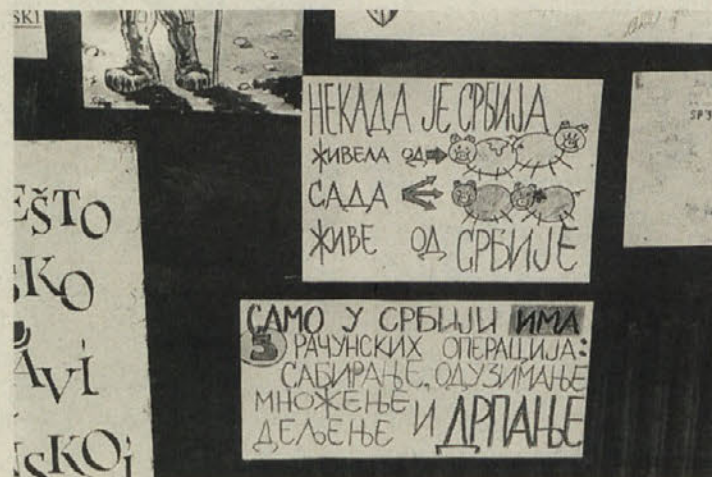
Nekemu članu uredništva in takratnemu delegatu Glavnega odbora je DS ponudila 30.000 nemških mark, če vstopi v stranko. Tudi njemu so ponujali, da mu financirajo časopis z poljubno visoko naklado. Edini pogoj: preden gre v tisk, ga mora prebrati funkcionar stranke. Na takšno pomoč se požvižga. Raje prosjači iz dneva v dan za papir in lahko vsaj piše, kar se mu zdi.

Boj za avtonomijo univerze

Tudi pri zahtevah se Vojislav z vodstvom ne strinja. »Izidi volitev in kraja glasov me ne briga. To je stvar opozicije. Meni gre edinole za avtonomijo univerze, ki smo jo pred tremi leti izgubili.« Za to avtonomijo živi že dva meseca na univerzi, le od časa do časa gre domov, da se stušira – prhe so sicer tudi na univerzi, a tam jim vedno teži portir. »Takšni so beograjski

Predsednica Avstrijske visokošolske zveze Agnes Berlakovich in glavni urednik Protest Tribune Vojislav Filipović v studiu radia Index

Nespoštljiva kreativnost študentov in študentk

študentje: radi bi spremenili sistem, a pred portirjem se pode-lajo v hlače«, se norčuje Darko Kocjan, urednik študentskega radia »Index«, nikdar v zadregi za zabavljivo puščico.

Dejansko so univerze z zakonom, sklenjenim po zadnjih študentskih protestih leta 1993, v nevarnosti, da izgubijo vso znanstveno kredibilnost. Ne le, da je večina kompetentnih profesorjev zdavnaj zapustila deželo. Tudi preostali so pod popolno kontrolo dražve. Tako sedi v univerzitetnem svetu (ta ima med drugim nalogo, da izbira profesorje in da voli rektorja) prav toliko predstavnikov vlade, kot je predstavnikov univerze. Se pravi, da vlada s pomočjo enega samega zastopnika univerze lahko sprejema vse odločitve, ki se tičejo univerze.

Zato je izdelava novega univerzitetnega zakona glavna naloga Iniciativnega odbora za obrambo demokracije, t. j. protestnega odbora profesorjev in znanstvenih sodelavcev. Po njihovih predstavah in še bolj po predstavah študentov naj bi bili v univerzitetnih gremijih zastopani tudi študentje. Zato se že sedaj pogovarjajo v Glavnem odboru o ustanovitvi študentskega parlamenta, ki naj bi po sindikalnem principu zastopal študente po koncu protesta. Vendar je odprtih še mnogo vprašanj. Predvsem ni jasen časovni načrt. Zastopniki opozicijske Študentske federacije bi radi izvedli volitve čim prej, saj se zavedajo, da bi s koncem protestov hitro izgubili popularnost, kajti na fakultetah samih skorajda nimajo delujočih struktur. Ravno zaradi tega se zastopniki Študentske unije in drugih neodvisnih organizacij zavzemajo za to, da se pred volitvami zagotovi organizacija le-teh od spodaj navzgor. »Preden sploh razmišljamo o volitvah, bi morali skrbeti za ustanavljanje čim več bazičnih organizacij na fakultetah, ki bodo lahko predlagale svoje kandidate. Tega ni mogoče ukazati od zgoraj. Če izvedemo volitve sedaj, dobimo kvečjemu dualističen sistem med Socialistično in Demokratsko stranko. Od pluralizma smo še zelo daleč«, je prepričana Sanja Bogičević, zastopnica matematične fakultete v Glavnem odboru.

V teh okoliščinah je prišla (predvsem finančna) pomoč Avstrijske visokošolske zveze (ÖH) ravno prav. Seveda pa je bila to le pregovorna kapljica v morje. Zato se bo zbirna akcija v naslednjih tednih še nadaljevala.

Jasno pri tem je, da podpirajo avstrijski študentje izključno neodvisne študentske organizacije, »kajti ti so edini garant za demokratičen razvoj na beograjskih univerzah in za ustanovitev reprezentativnega pluralističnega študentskega zastopstva v Beogradu in ostalih univerzitetnih mestih Srbije«, zatrjuje predsednica ÖH Agnes Berlakovich.

ZAHOMC

Tekmovanje za Ziljski pokal

ŠPORTNO društvo Zahomc je preteklo nedeljo ob mednarodni udeležbi, sodelovali so tudi skakalci iz Slovenije, priredilo že tradicionalno tekmovanje za Ziljski pokal v spomin na dolgoletnega predsednika dr. Janka Wiegeleja. Ob lepem vremenu in dobro pripravljeni skakalnici se je pomerilo 55 tekmovalcev v štirih starostnih skupinah.

V skupini šolarji II so Zahomčani zasedli kar dve prvi

mesti in pokazali, da jih je na domačih tleh le težko premagati. Ob koncu uspešnega tekmovanja so mladi skakalci in skakalke prejeli pokale in lepe nagrade.

Rezultati:

Šolarji I: 1. Philip Höher, 249,5 (31,5/33), SV Beljak; 2. Stefan Samitz, 236,5 (30,5/32,5), SZ Vrba; 3. Martin Kuglitsch, 232,0 (30,5/32,5); 4. Markus Stefan, 230,5 (31,5/31); 5. Matija Druml, 225,0 (31,5/30); 10. Marko Godec, 203,0

(28,5/28,5); 11. Markus Eder, 200,5 (29,5/28); 15. Fabian Zavodnik, 185,0 (27,5/26,5); vsi ŠD Zahomc.

Šolarke: 1. Tanja Drage, 125 (20,5/20,5); 2. Petra Mörtl, 104,0 (18/18,5); 3. Kerstin Lusnig, 98,0 (16,5/19,5); vse tri ŠD Zahomc.

Šolarji II: 1. Christoph Kreuzer, 225,6 (73/75); 2. Hans Millionig, 224,4 (74,5/72,5); oba ŠD Zahomc; 3. Stefan Knabl, 224,3 (75/71), SV Beljak; 4. Sepp Walluschnig, 212,9 (71/73); 5. Stefan Kaiser, 182,9 (68/66,5), oba ŠD Zahomc.

Mladina II: 4. Werner Müller, 172,9 (64/65,5), ŠD Zahomc. M. Š.

DSG SELE

Zadovoljni z delom

V petek, 31. januarja, je športno društvo DSG Sele opravilo svoj redni občni zbor. Pred tem je bila maša v spomin Janezu Bosku, katero je glasbeno oblikoval domači mladinski pevski zbor. Na občnem zboru, na katerem niso izvolili novega odbora, je predsednik Franci Kelih poročal o delovanju v preteklem letu. Izrazil je zadovoljstvo nad vsemi štirimi sekcijami (smučarska, nordijska, nogometna in namiznoteniška) ter se vsem odbornicam in odbornikom zahvalil za njihovo požrtvovalno delo. O finančnem stanju je spregovoril Nanti Pristovnik. Kot častna gosta sta vse navzoče pozdravila še predsednik NSKS Nanti Olip in poslujoči tajnik SŠZ Ivan Lukan. Oba sta društvu čestitala za opravljeno delo in vsem zaželela še veliko uspehov v tem letu. Po občnem zboru je sledilo predavanje Joška in Petra Wrolichia o avstrijskem športu (SV šte. 5). Igor

KOŠARKA

Zmaga in poraz

Pretekli teden je moralo mini moštvo KOŠ v oddaljeni Weitensfeld, kjer je nastopilo proti tamkajšnjemu moštvu. Mladi igralci s Celovca so začeli zelo ofenzivno in tudi prevzeli vodstvo, ki ga do konca tekme niso več izgubili. Zmaga je bila pičla, vendar zaslužena – 24:22. V četrtek zvečer pa je bil na sporedu veliki derbi med KOŠEM in SUKOM iz Celovca. Obe moštvi sta tekmo začeli precej nervozno, vendar je domačinom s hitrimi napadi in lepimi in točnimi strelmi uspelo prevzeti vodstvo. Tekma je bila do konca izredno napeta in izenačena, zmago pa so s samo eno točko razlike odnesli gostje iz Celovca s 60 : 59. Največ točk za KOŠ je dal Nejc Jager. Ta teden pa košarkarji uživajo počitnice.

ŠAH: ZMAGI SŠZ/CARIMPEX 1 IN SŠK »OBIR« ŽELEZNA KAPLA

Športna zveza na odličnem drugem mestu

Šahisti SŠZ/Carimpex 1 so v 2. kolu play off-tekmovalja za povzdig v koroško podlgo slavili pomembno zmago. Po več kot šest ur trajajočem dvoboju s prvo ekipo Rapid Feffernitz se je rezultat glasil 6:2. Točke za SŠZ/Carimpex so osvojili: Silvo Kovač, Avgust Vukanič, mag. Franci Rulitz, Aleksander Lukan, Rupert Reichman (vsi po 1) ter dr. Jozi Amrusch in Dunja Lukan (oba remi). Izgubil je Herbert Rulitz.

Slovenski šahisti so se z visoko zmago hkrati povzpeli na drugo mesto na lestvici. Vodi pa ekipa ASKÖ Bekštanj 2, ki je visoko premagala moštvo prijateljev šaha iz Beljaka (Schachfreunde Villach) kar s 6,5:1,5. Bekštanj ima po dveh kolih 11 točk, sledita pa SŠZ/Carimpex 1 (9,5 točke) in BSG Bad Bleiberg (9 točk). Naslednji nasprotnik šahistov SŠZ je 1. marca ekipa SV Raika Šentvid.

Ekipa SŠK Obir 1 (1. razred vzhod) pa je gostila drugo moštvo Velikovca in tesno

zmagala 4,5:3,5. Točke za Kapelčane, ki so si zmago utrdili mesto v prvi polovici lestvice, so osvojili Harald Wolte, Andreas Karner, ravnatelj Josef Hanschou (vsi po 1) ter Hans-Christian Wolte, Mirsad Besić

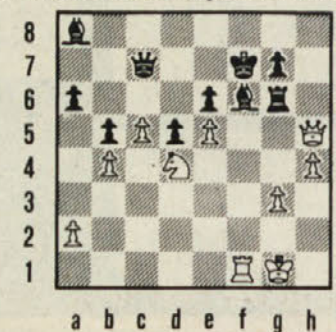
in Wolfgang Moser (vsi remi). Izgubila sta Dušan Jokovič na prvi deski in Johann Wolte. Naslednjo tekmo igrajo Kapelčani 22. februarja proti moštvu Pošte iz Celova. I. L.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 63

Silvo Kovač

Tanin - Maksimov / SZ 1949

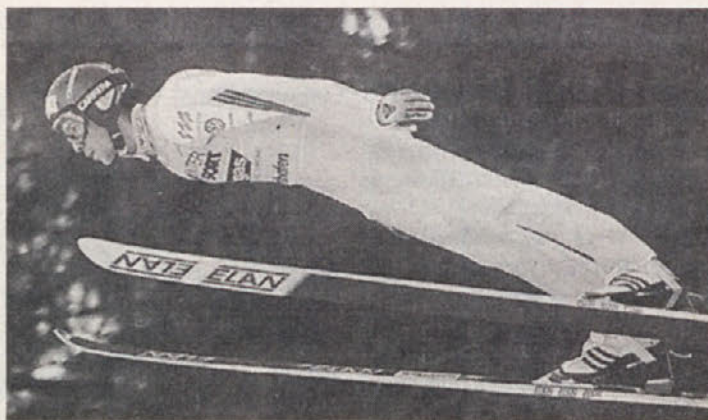
Za napad na črnega kralja je beli žrtvoval figuro in sedaj je v priložnosti, da jo osvoji, saj je na potezi. Toda črni je pripravil lepo presenečenje belemu, če se bi le-ta polakomnil

lovca na polju f6. Odprla bi se črna diagonalna h2 – b8 in vdor črne dame odloči partijo. Vendar beli v napadu in z lepo kombinacijo zmaga!

Rešitev šte. 62

Pot do zmage belega vodi s potezo 1.Tc7!! Obe najmočnejši črni figuri sta sedaj pod udarom! Na 1...Tc7: 2.De8 mat. Po 1...Dc7: 2.Dg4+ Kh8 3.Dg7 mat! V kolikor pa je črni na potezi pa zmaga v nadaljevanju 1...Sf4+! 2.Kg1+! 3.Kf1: Tc1+ 4.Dd1 Td1: mat!

Prvi Slovenec poletel čez 200 m!

Slovenski skakalni as Primož Peterka je preteklo nedeljo na velikanki v avstrijskem Kulmu poletel čez 200 metrov. V finalu je postavil nov državni rekord s fantastičnim poletom 203 metrov, s katerim je premagal odličnega Avstrijca Andija Goldbergerja. Peterka si je v velikem slogu priskakal osmo zmago v svetovnem pokalu in že šesto letos.

Primož je v prvi seriji dobil od vseh sodnikov odlično oceno 19,5 točke, tesno za petami pa so mu bili Okabe, Funaki, Ahonen in Goldberger. Ko je Goldberger poletel 200,5 metra, je bilo 40.000 navdušenih

navijačev prepričanih v zmago avstrijskega šampiona. A Peterka je ponovno dokazal, da je kos vsakemu izzivu. Odločno se je spustil po zaletni stezi, natančno ujel odskok in nato pogumno poletel tja čez rdečo črto, ki označuje 200 metrov. Še ne polnoletni zmagovalec pa je priznal, da ga je bilo malo strah ...

REZULTAT nedelja:

1. Primož Peterka, 386,20 (195,5/203);
2. Andi Goldberger, 379,20 (195,5/200,5);
3. Tokanabu Okabe, 376,30 (195,5/193,5).

SVETOVNI POKAL skupno:

1. P. Peterka, 1097; 2. Thoma, 984;
3. A. Goldberger, 817. M. Š.

Odbojka

Kljub porazu na tujem proti PL Salzburg s 0:3, si je odbojarska ekipa SK Dob s trenerjem Bojanom Ivartnikom zagotovila 4. mesto in sodelovanje v evropskem pokalu.

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in SPD »Rož« v Šentjakobu v Rožu

vabijo na

19. ZIMSKI POHOD

»ARIHOVA PEČ« 1997

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo

v nedeljo, 2. marca 1997

s pričetkom ob 9. uri

(odhod na kočjo med 9. in 12. uro)

Zbiranje pri Polancu na Čemernici (Hodnina)

nad Šentjakobom v Rožu

Pohod: Od Polanca mimo nekdanjega partizanskega bunkerja do planinske postojanke »Koča nad Arihovo pečjo« (1.084 m) mimo Resmanove lovske kočje nazaj do Polanca.

Pogoji: Udeležba na 19. zimskem pohodu »Arihova peč« ni omejena. Pohodniki morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Držati se morajo poti, ki je označena. Pohodniki se vzpenjo na planino Bleščeco – Koča nad Arihovo pečjo (kontrolni žig) in se mimo Resmanove lovske kočje (kontrolni žig) vrnejo do Polanca najkasneje do 15. ure

Prijava in štartnina: Prijave sprejemamo na dan pohoda med 9. in 12. uro. Štartnina znaša 60 šil. (750 tolarjev) za odrasle, za otroke in mladince pa 40 šil. (500 tolarjev). Pohodniki prejmejo na startu kontrolni kartonček in značko.

Okrepčila, zdravniška služba: Vsak udeleženec prejme toplo pijačo in malico. Za zdravniško službo je poskrbljeno. Sodelovanje je na lastno odgovornost.

Dovoz in parkirni prostor: Iz Šentjakoba v Rožu vodi označena pot proti Področji/Rosenbach do starta na Čemernici; za avtobuse priporočamo dovoz preko karavanskega predora po izvoznici za Šentjakob in nadalje v smer Kot/Winkl, Hodnina/Kanin. Parkirišča so zagotovljena. Udeležencem iz Slovenije, ki dospejo skozi predor, ni treba imeti oz. kupiti vinjete za avtocesto!

V primeru preložitve pohoda zaradi slabega vremena dobite informacije na tel šte. 0463/318510, iz tujine 0043463/318510 ali na teletekstu RTV Slovenija.